

**Et grønt,
bærekraftig og
inkluderende Bærum.**

Program for Bærum Venstre 2015 - 2019

www.venstre.no/baerum/
www.facebook.com/pages/Bærum-Venstre

Foto: Sven Kåre Evenset

VENSTRE
Bærum

Kjære velger.

Du er en like viktig medborger i styringen av denne kommunen som alle andre.

Dette valget har du stor mulighet til å påvirke den fremtidige styringen av Bærum. Bare små bevegelser i velgermassen kan ha mye å si for utformingen av fremtiden.

Du kan avgjøre om vi skal ha et godt og demokratisk folkestyre med god maktspredning. Du kan avgjøre om beslutningene skal bli fattes i åpne fora og ikke i de lukkede partirom. Politiske maktmonopoler er uheldig enten de representerer den ene eller den andre ideologi. Venstre er Bærums tredje største parti. Vi kan forhindre maktmonopoler.

Du kan avgjøre hvem som skal bestemme utformingen av kommunen.

Din stemme påvirker om vi skal ha en nasjonal og sentralstyrt bolig- og utbyggingspolitikk, en utbygger- og finansstyrt utbygging, eller om du som innbygger skal ha avgjørende innflytelse på utformingen av dine egne nærmiljøer. Venstre har bevist at partiet står på innbyggenes side.

Du kan påvirke om vi som bæringer skal kunne velge oss ulike liv.

Venstre vil legge til rette for valgfrihet i alle faser av livet og i alle livssituasjoner. Vi vil at du skal ha muligheter til å velge livet som passer for deg og din familie og skape det innhold i tilværelsen du selv ønsker. Det betyr at du skal ha avgjørende innflytelse på valg av skole og utdanning. Du skal ha avgjørende innflytelse på valg av omsorg. Venstre er et sosialliberalt og ikke-sosialistisk parti. Vi dyrker forskjeller og mangfold skapt av frie valg fremfor påtvunget likhet og konformitet. Din egen frihet begrenses bare der den kommer i veien for friheten til andre. Venstre mener at alle har en frihet under ansvar. Ansvar for naturen og livsgrunnlaget, og ansvar for hverandre. Vi som

samfunn og individer forvalter verdier over generasjonene. Derfor skal det lønne seg for deg å ta valg som sparer skapte verdier til dine etterkommere.

Likeledes er vi skeptiske til et system der markedsmakten får råde grunnen alene. Markedet evner ikke å skape langsiktig forvaltning av naturressursene og sørger heller ikke for fellesgoder som friarealer, fritidsklubber og andre viktige verdier dersom de ikke kaster noe av seg. Makten skal komme nedenifra og opp – ikke omvendt.

Din stemme kan også påvirke hvordan vi skal utforme vår kultur, skole- og utdanningspolitikk.

Om vi skal ha en skole med fokus på faglige resultater i de teoretiske basisfagene, og som også tilbyr kompetent undervisning i de praktiske og estetiske fagene. Om vi skal ha en skole som tilpasser seg barn og unges individuelle talenter og behov for læring både teoretisk og praktisk. Om vi skal ha en skole og fritidstilbud som alle har råd til, som fremmer selvstendige og reflekterende enkeltindivider med gode etiske, sosiale og faglige verktøy til å takle et liv i samvær med mange ulike mennesker, og i

møte med mange ulike situasjoner.

Din stemme kan avgjøre hvilke ambisjoner vi skal ha i forvaltningen av de unike naturverdiene i Bærum, og i hvilken grad vi skal gå foran i det grønne skifte.

Venstre vil gjøre Bærum til en foregangskommune for grønn arealpolitikk og annen miljøpolitikk. Vi vil ta vare på natur både i marka, på jordene, i villahagene og i bomiljøene. Vi tror de er gode grunner til at du vil bo her. Vi vil konsentrere veksten i utvalgte områder, hegne om kulturarven og sørge for strøkstilpasning. Vi vil få til et grønt energiløft og utvide tilbudet om kildesortering. Vi vil legge til rette for baner og kollektivtilbud også på tvers, og innføre sykkelprioriterte veger og områder. Vi vil utnytte naturen som læringsarena og omsorgsarena. Vi vil kreve en grønn finanspolitikk. Vi har en visjon om å gjøre Bærum kommune til en spydspiss for omstillingen fra en oljekonomi til en bioekonomi.

Godt valg!

Ole Andreas Lillo-Olsen
Ordfører kandidat
Bærum Venstre

Folk først.

Foto: Les Chatfield

Innhold

1. Venstres visjon for Bærum
2. En balansert areal-, transport- og miljøpolitikk
3. Et næringsliv basert på kunnskap og innovasjon
4. En skole for dagens elever og fremtidens samfunn
5. Kultur og frivillighet gjennom alle livets faser
6. Kvalitet i helse og sosiale forhold
7. Liberale verdier: Demokrati og forvaltning
8. Bærum Venstre - kommunevalgliste 2015-2019

VENSTRE
Bærum

Et grønt, bærekraftig og inkluderende Bærum.

Dette er Venstres visjon for Bærum

Et liberalt samfunn

Venstre er Norges sosialliberale parti. Vi vil skape et samfunn der man har frihet til å forme sitt eget liv, samtidig som vi tar ansvar for hverandre og for miljøet vårt. Denne friheten skapes ved å gi reell valgfrihet til alle – ikke bare de som har egne ressurser til det – samtidig som vi tar ansvar for hverandre. Et godt samfunn er skapt av frie mennesker som er i stand til å ta gode valg for seg selv, sin familie og verden rundt dem.

En grønn og bærekraftig utvikling

Bærum er en kommune med en stor befolkning og økende befolkningsvekst. Bærum har utfordringer som ligner byens. Derfor må det brukes grep som kjennetegner en god byplanlegging. Vi vil legge veksten i Sandvika, på Lysaker, på Fornebu og ved utvalgte trafikknutepunkt med sosial infrastruktur i gangavstand. Bærum skal være en grønn kommune som kombinerer vekst med ivaretagelse av livskvalitet, og bymiljø og tettsteder med vår

landlige historie og geografi. Transport- og arealplanlegging skal ses i sammenheng med miljø-, trafikk- og naturvernutfordringene. Det betyr blant annet å bygge høyt og tett ved kollektivknutepunkt, og verne grønne områder fra utbygging. Bærum skal være en foregangskommune innen grønn by- og tettstedsutvikling.

En god oppvekst og en skole for fremtiden

Bærum Venstre ønsker en skole som møter fremtidens utfordringer og kompetansebehov der elevene kan utvikle så mye som mulig av sitt naturlige potensial. Vi ønsker en skole med faglig dyktige og oppdaterte lærere innen både basisfag og estetiske fag, med tid og ressurser til å gi barna individuelt tilpassede utfordringer. Bærum Venstre vil øke antallet støttefunksjoner, slik at barn med sosiale eller psykiske problemer fanges opp så tidlig som mulig, og redusere skolebyråkrati slik at lærerne frigjøres til å fokusere på fag.

En kommune som viser varme

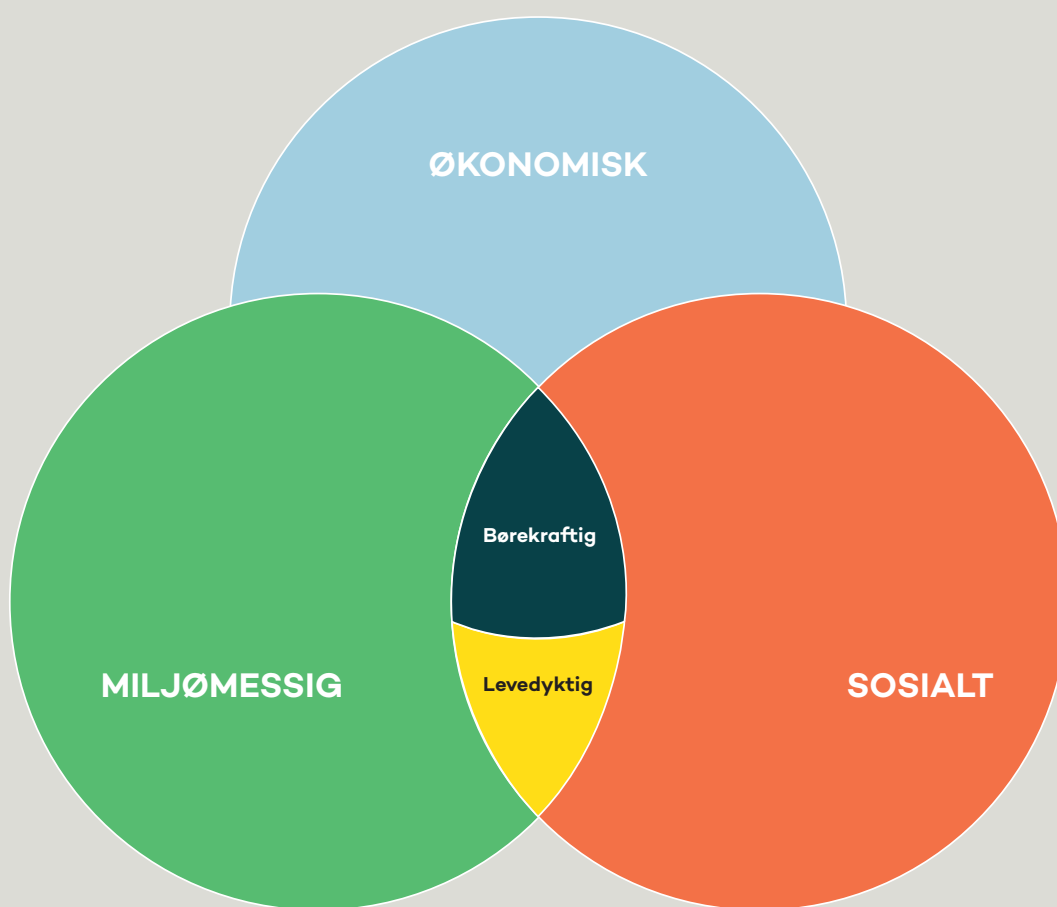
Bærum Venstre vil at Bærum skal bli enda bedre til å ta vare på de vanskeligst stilte blant oss, slik at våre innbyggere kan oppleve verdighet, kvalitet i offentlige tilbud og hjertevarme gjennom hele livsløpet. Vi skal kjempe på alle arenaer for at Bærum sykehus gjenopprettes til et fullverdig sykehus. Vi ønsker at eldrebølgen skal møtes gjennom et godt samarbeid mellom kommunen, offentlige, private og frivillige tjenesteytere og ikke minst – brukerne selv.

Kultur gjennom hele livet

Kulturell deltakelse og kulturopplevelser gir livskvalitet og mening i hverdagen. Det styrker vår identitet og sosiale bånd, og det bidrar til bedre helse og læringsevne. Bærum Venstre vil derfor sikre et mangfoldig kulturtilbud av høy kvalitet til vår befolkning gjennom hele livsløpet, uavhengig av sosial-, kulturell bakgrunn, økonomi eller nedsatt funksjonsevne.

Stem Venstre.

En grønn og bærekraftig areal-, transport- og miljøpolitikk.

Venstres ambisjon er et Bærum tuftet på bærekraftig utvikling der kortsiktige økonomiske hensyn må vike plassen for langsiktige miljøhensyn og en rettferdig samfunnsutvikling basert på frihet, fremtid og fellesskap.

Bærum er en attraktiv kommune der mange vil bygge og bosette seg. Den har en sentral beliggenhet med et mangfold av natur, gode offentlige tilbud, mange kunnskapsbedrifter og gode kulturtilbud. Dette gjør den attraktiv for innflyttere og

næringsliv og bidrar til en positiv sosial og økonomisk utvikling i kommunen. Samtidig fører den høye befolkningsveksten til et stort press på miljø og arealressurser i form av utbygging av boliger, næring, transport og kommunikasjon.

Bærum har tross en formidabel befolkningsøkning, klart å ivareta et grønt og frodig preg. Det skyldes ikke bare naturgitte forutsetninger, men også at Venstre i alle år har kjempet for at vi skal ha en villet utvikling.

By- og tettstedsutvikling i prioriterte kollektivknutepunkt.

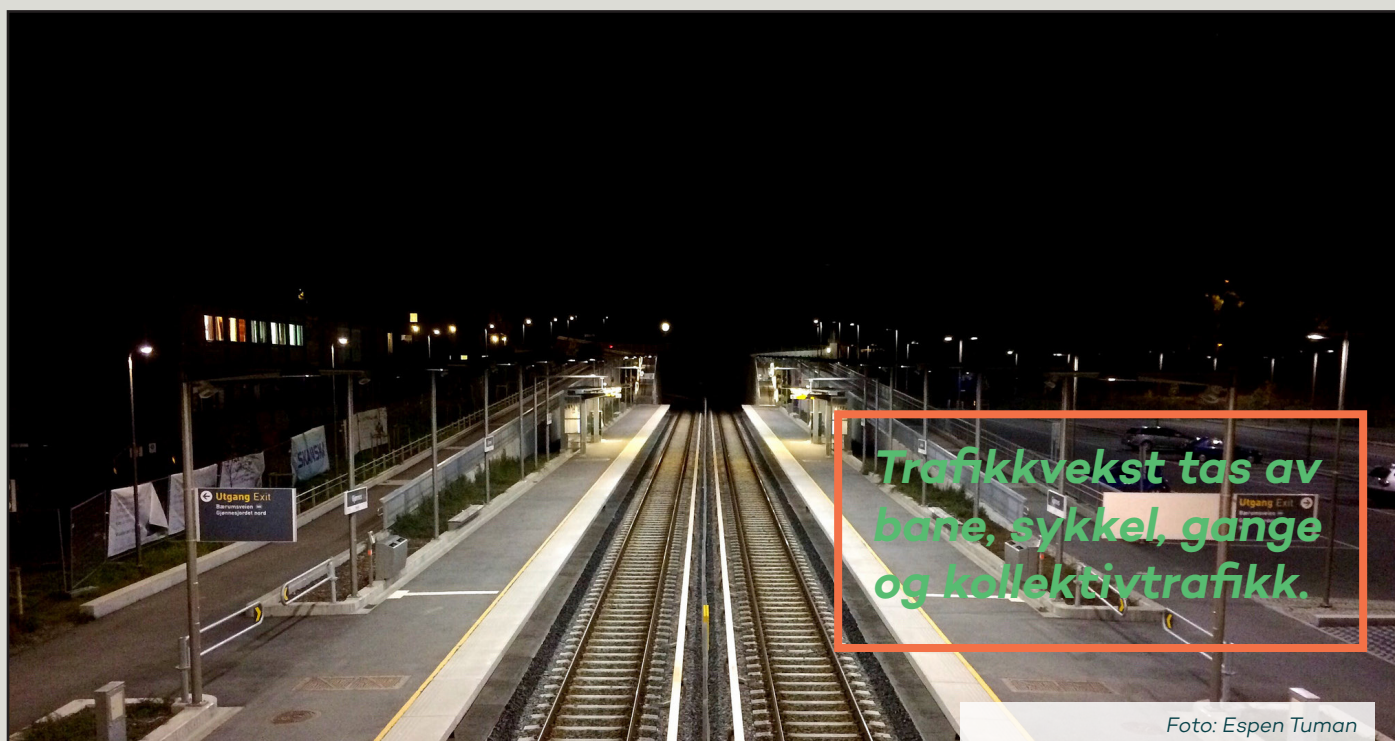
Transport, miljø og boligutbygging henger tett sammen. Vi lever i en tid hvor kloden skades av måte vi lever på og vi er nødt til å endre hvordan vi bruker den. Vårt klimagassutslipp må reduseres.

Venstres mål er å redusere klimagassutslippene i Bærum med 40 prosent innen 2030 for å redusere skadene som følge av global oppvarming. For å nå dette målet må all fremtidig trafikkvekst tas av bane, sykkel, gange og kollektivtrafikk.

lenge vært preget av kompromisser, fravær av helhetlig tenkning og en lite konsekvent holdning. Presset på og utnyttelsen av våre villaområder bidrar verken til en bærekraftig utvikling eller bedre bomiljøer. Presset mot jordbruksarealer og grønne

kollektivknutepunktene gjennom omregulering og stille krav til helhetlig bymessig bebyggelse. Samtidig skal verne- og hensynssoner etableres i områder med høy verdi.

I transformasjonsområdene

Derfor vil Venstre prioritere miljøvennlig transport og byutvikling rundt prioriterte kollektivknutepunkt som for eksempel Fornebu, Sandvika og Høvik.

En måte å drive fremtidsrettet og miljøvennlig stedsutvikling på er å bygge tettere og høyere rundt prioriterte kollektivknutepunkt. Sammen med et gjennomgående kollektivtilbud vil dette bidra til å redusere vårt klimagassutslipp og skape en bærekraftig vekstkommune.

Kommunens planlegging har

lunger truer direkte fellesskapets og våre etterkommeres interesser. Viljen til å ta ut kortsiktige økonomiske gevinster er tilsynelatende uten grenser. Bærum Venstre vil derfor sette klare og tydelige grenser slik at vi skaper en bærekraftig fremtid for alle.

Bærum Venstre vil at all fortetting skal tas ved kollektivknutepunkt som for eksempel Sandvika, Bekkestua, Høvik og Fornebu. Kommunen skal etablere transformasjonsområder rundt

skal det bygges mer bymessig, med varierte sammensatte strukturer som kombinerer små og store leiligheter, næringsarealer og fellesinstitusjoner. Gjennom å tilby sammenhengende varierte arealer, får vi en sammensatt befolkning av gamle, unge, barnefamilier, uetablerte og etablerte. Dette vil legge til rette for at folk kan bo i samme område gjennom hele livsløpet, og motvirke ensartede boområder.

Effektive kollektivløsninger på tvers.

Mangelen på en samordnet og konsistent bolig- og transportpolitikk fører til en negativ utvikling i Bærum der trafikkøkningen i stor grad dekkes av økt privatbilisme istedenfor miljøvennlige kollektivløsninger.

I tillegg er transport og kommunikasjon i Bærum i for stor grad preget av å løse transportbehovet til Oslo. Dette fører til ensidig fokus på klimaskadelig gods og personbil transport i aksen til/fra Oslo på bekostning av tverrkommunikasjon i Bærum. Et grelt eksempel på dette er fremdriften i utbygging av Fornebubanen, planer om

massiv boligutbygging på Fossum uten tilrettelagt kollektivtilbud og mangelen på en helhetlig planlegging av banetilbud for Oslo og Akershus under ett. I dag er det vanskelig og kostbart å kjøre kollektivt på tvers i Bærum. Venstre ønsker utbygging av Fornebubanen iverksettes umiddelbart og at Kolsåsbanen forlenges til Rykkinn og videre

til Bærums Verk. Bærum Venstre vil være en pådriver for Ringeriksbanen og prioritere Avtjerna foran Fossum til boligutbygging. På denne måten vil lokaltog og bane kunne erstatte privatbilisme ved etablering boligfelt i Bærum.

Energieffektive og miljøvennlige boliger.

Venstre vil at kommunene skal kunne stille strengere krav til miljø enn teknisk forskrift. Vi vil at Bærum skal gå foran og ha krav som minst tilfredsstillende de samme kravene som kravene til miljømerket Svanen.

Høyest mulig andel plusshus og passivhus.

Foto: Michael Sten Johnsen

Vi vil stille strenge krav til energiløsning, materialbruk og livsløpsstandard særlig ved de større utbyggingsprosjektene i bysentrene Sandvika og Lysaker/Fornebu og ved andre større kollektivknutepunkt. Målet er en høyest mulig andel plusshus og passivhus, bruk av tre og andre miljøvennlige bygningsmaterialer og gjenbruk

av bygningsdeler. Kommunen skal så langt det er mulig, stille krav, veilede og gå foran med gode eksempler. Bærum Venstre vil at alle kommunale nybygg skal kvalifisere til plusshus-standard. Ved renovering av kommunale bygg skal det tilstrebes størst mulig passivhuseffekt eller om mulig plusshus-standard.

Et plusshus er et hus som produserer mer energi enn det bruker. I tillegg til energireduserende tiltak av bygningskroppen og i brukssammenheng legges det vekt på produksjon av egen energi ved hjelp av solfangere, jordvarme eller andre relativt enkle løsninger.

Energieffektivitet skal inn som prioritert premiss i alle kommunale anbuds-konkurranser som omfatter bygninger.

Ved kommunal regulering for utbygging etter søknad fra private aktører, vil Bærum Venstre at det skal stilles vilkår om energieffektivitet i nye bygg.

Miljøsmarte transportløsninger.

For å oppnå klimamålet, må fossilt brennstoff raskt fases ut til fordel for batteri og elektrisk drift av tog, busser, ferger, biler og sykler. Bærum har rik tilgang til fornybar elektrisitet og batteriteknologien er i rask utvikling slik at elektrisitet er et reelt alternativ til fossilt brennstoff.

Venstre er foregangsparti for bruk av miljøsmarte løsninger og insentiver for elektrifisering av transport på land og sjø. Avgiftsfritak, kjøring i kollektivfeltet og gratis parkering har vært en suksess for å øke bruken av elbiler i Bærum. På samme måte ønsker Venstre å legge til rette for at Oslofjorden i mye større grad brukes til miljøvennlig transport i Bærum. El-ferge til Fornebu er et eksempel på en miljøsmart båtløsning som vi tror også vil bidra til bedre livskvalitet for passasjerene.

Miljøvennlig transport krever helhetlig og langsiktig planlegging. Venstre etterlyser en transport og miljøøkonomisk

plan som inkluderer el-ferger som et miljøeffektivt transportmiddel for Osloområdet. Dette vil bidra til å lette presset på den landbaserte infrastrukturen i Bærum som er sterkt underdimensjonert i forhold til det økende folketallet. El-ferge mellom Fornebu og Oslo vil dermed bli å regne som et kortsiktig virkemiddel for å løse køproblemene inntil Fornebubanen er på plass.

Bideling av elbiler er også et eksempel på miljøsmarte løsninger som lett lar seg realisere i Bærum. Dette er et praktisk tilbud som kan erstatte bil nummer to for familier i en travel hverdag. Bidelingsløsninger med

elektrisk biler reduserer utslipp av helseskadelige gasser og partikler for befolkningen i Bærum, gir bedre kapasitet på veiene, mindre kø og bedre rom for effektiv og miljøvennlig kollektivtrafikk. Mens store private bedrifter i Bærum har innført ordningen for sine ansatte, har ikke Bærum kommune selv innført ordningen. Venstre vil at Bærum Kommune skal være en foregangskommune for bruk av miljøsmarte løsninger og pådriver for elektrifisering av transport på land og sjø bl.a. ved å innføre elbideling for hjemmetjenestene innen helse og omsorg.

Sykkelkommunen Bærum.

Sykling er en viktig del av løsningen på mange problemer: trafikk, klima, lokal forurensning og folkehelse. I følge stortingsmeldingen «Sunne livsstilsvalg» er hver tredje bilreise kortere enn 3 km. Mange av disse reisene kunne gjøres på sykkel, og spesielt dersom man inkluderer el-sykler.

En økning i sykkelandelen vil redusere trafikkmengden på både små og store veier, utslipp av klimagasser og annen forurensning, samt bedre innbyggernes helse ved økt fysisk aktivitet.

Som et første steg må Sykkelstrategi fra 2011 følges opp slik at det gir en realistisk mulighet for å nå 10% sykkelandel i 2020. Dette innebærer både bedre tilrettelegging for sykling og en holdningsendring blant

Bærums innbyggere. Sykkelfelt bør prioriteres ved utbygging av nye veier, og både offentlige og private bygg bør ha trygg og lett tilgjengelig sykkelparkering. Eksisterende sykkelruter bør skiltes bedre, og gjøres enklere og mer effektive å bruke til daglig transport, og ikke bare for fritidsreiser. Flere veier i Bærum skal vurderes som sykkelprioriterte veier, der bilene er velkomne, men må underordne seg gående og syklende slik som i FutureBuilt prosjektets «Grønne sykkelalleer».

Foto: Samferdselsdepartementet

El-sykler gir en mulighet for

miljøvennlig og helsebringende sykling også for lengre reiser, eller for personer som pga. helse eller beliggenhet ikke orker å sykle i dag. El-sykling bør oppfordres, for eksempel ved at Bærum kommune tilbyr el-sykel framfor tjenestebil i de virksomheter der det er egnet. Det bør også opprettes en prøveordning med el-sykkeldeling lik den som i dag finnes for elbiler, for eksempel i

forbindelse med et kjøpesenter eller kollektivknutepunkt.

Økt sykling om vinteren er en god måte å øke sykkelandelen på. Selv om den norske vinteren er kald og mørk, er det fullt mulig å sykle gjennom den, dersom vedlikehold av vei- og gang- og sykkelveinett gjøres riktig. En prøveordning med forsterket vintervedlikehold av viktige pendlerruter mellom Bærum og Oslo skal

gjennomføres.

En effektiv måte å skape et mer sykkelvennlig Bærum i fremtiden er å skape fremtidens sykklister. Bedre tilrettelegging for sykling til skole, bedre sykkelparkering og trafikkreduserende tiltak i nærområdet vil gjøre det mulig for flere barn å sykle til skolen. Rektorer ved skolene bør i mindre grad få begrense elevenes adgang til å sykle til skolen.

Nye E18 ingen universalløsning.

Nye E18 løser ikke alle utslipps- og trafikk problemer alene. Kombinert med økt satsning på bane, sykkel, gange, kollektiv og andre miljøsmarte tiltak som el-bil og el-ferger, er nye E18 imidlertid ett av mange tiltak for å utvikle et grønt og bærekraftig Bærum.

Nye E18 er først og fremst et tiltak for å redusere støy og luftforurensningen for Bærum innbyggere fra en av landets mest trafikkerte europaveier. Luftforurensning er et stort problem for folkehelsen i Bærum og dagens E18 er den største negative bidragsyteren. Dette er hovedgrunnene til at Venstre støtter nye E18 og har vært en pådriver for Oslo Pakke 3 og arbeidet med å sikre utbyggingen plass i nasjonal transportplan. Nye E18 er ikke en universalløsning for alle utslipps- og trafikk problemer alene. En ny E18

er ikke ment å øke den totale kapasiteten for personbiler inn til Oslo, men

Gjønnesdiagonalen vil flytte en del av trafikken fra Griniveien, Bærumsveien og de allerede sterkt trafikkbelastede villaveiene i Østre Bærum til de nye tunnelene på E18. Dersom ikke nye E18 kombineres med økt satsning på bane, sykkel, gange, kollektiv og andre miljøsmarte tiltak vil køproblemene og utslippene av CO2 og andre klimaskadelige gasser forbli like store.

Nye E18 åpner opp for viktige gevinster som må ses i

sammenheng med en samordnet miljø- og transportplanlegging. Ved at store deler av traseen ligger i tunnel blir arealet over tunnelene tilgjengelig for økt satsning på kollektivtrafikk, sykling og grønnere og bedre tettstedsutvikling for eksempel i Sandvika og på Høvik.

Disse gevinstene kommer imidlertid ikke av seg selv. Bærum Venstre vil være en pådriver for at nye E18 legger til rette for flere kollektivfelt, økt bruk av sykkel, el-bil, redusert støy og forurensning og grønn by- og tettstedsutvikling.

Stem Venstre.

Prioritert og samordnet transport- og boligutvikling.

Bærum Venstre vil ha en prioritert og styrt transport- og boligutvikling i kommunen. For å løse felles utfordringer med befolkningsvekst og miljø, må transport og boligutbygging skje i tett samarbeid med Oslo og kommunene i Vestregionen.

En grønn og bærekraftig utvikling av Bærum krever politisk vilje, handlekraft og nytenkning.

Venstre vil:

- ✓ Redusere klimagassutslippene i Bærum med 40 prosent innen 2030.
- ✓ Sette klare og tydelige grenser for utbygging slik at vi skaper en grønn og bærekraftig fremtid for Bærum.
- ✓ At all fortetting skal tas ved kollektivknutepunkt som for eksempel Sandvika, Bekkestua, Høvik og Fornebu.
- ✓ At kommunen gjennom omregulering stiller krav til helhetlig bymessig bebyggelse i kollektivknutepunktene.
- ✓ Etablere ukrenkelige verne- og hensynssoner for å verne jordbruksarealer og grønne lunger for fremtidige generasjoner.
- ✓ At all fremtidig trafikkvekst i Bærum tas av sykkel, gange og kollektivt.
- ✓ At utbygging av Fornebubanen iverksettes umiddelbart.
- ✓ At Kolsåsbanen forlenges til Rykkinn, Sandvika og Bærums Verk.
- ✓ Sette av et ekstra miljøfelt på nye E18 i tillegg til kollektivfeltet hvor lav- og nullutslippsbiler, næringstrafikk og de som kjører flere har forrett.
- ✓ Være pådriver for Ringeriksbanen og stasjon på Avtjerna slik at kommunens arealer der kan utnyttes til boliger. Uten stasjon på Avtjerna må det vurderes et bytte av arealer slik at industriområdet og bilbasert handelsvirksomhet på Rud kan transformeres til boliger og næringsvirksomheten kan flyttes til Avtjerna.
- ✓ Legge til rette for at fjorden kan brukes til miljøvennlig transport.
- ✓ At passasjer og godstransport kan overføres fra veg til bane og sjø.
- ✓ At Bærum Kommune innfører el-bildeling for hjemmetjenestene i pleie og omsorg.
- ✓ Gjøre sykkelveier i Bærum bedre, mer effektive og enklere å bruke til og fra jobb.
- ✓ Innføre trafikkreduserende tiltak rundt skoler slik at flere barn kan sykle til skolen.
- ✓ Gjennomføre prøveprosjekt for el-sykkeldeling for å gjøre sykling enklere for flere hele året.
- ✓ Ha sykkelprioriterte veier i Bærum.
- ✓ Prioritere vintervedlikehold av gang- og sykkelveier.
- ✓ Innføre by-sykkeldeling på Fornebu og Lysaker.
- ✓ Ha en samlet og styrt utbygging og -transportplan i samarbeid med Oslo og kommunene i Vestregionen.

Ren energi og miljøteknologi er fremtidens næring.

Foto: Jørgen Schyberg

Næringsliv basert på kunnskap og innovasjon.

Bærum har i dag et sterkt og variert næringsliv, med alt fra globale teknologigiganter til små servicebedrifter.

Disse både tiltrekker seg og er tiltrukket av, en høyt utdannet og kompetent befolkning så vel som vår beliggenhet i hovedstadsregionen. For at Bærum skal stå frem som en attraktiv, urban, grønn

kommune må nærings- og økonomisk politikk i kommunen legge til rette for dette. I korte trekk betyr dette et fokus på områdene miljø, kunnskap, kultur og omsorg også i næringspolitikken.

“Bærum skal stå frem som en attraktiv, urban, grønn kommune.”

Næringspolitikk er også kunnskapspolitik.

Tatt i betraktning viktigheten av kunnskapsbedrifter for Bærums økonomi og posisjonen som Norges femte største kommune – større enn de fleste norske byer – burde det finnes relevante høyere utdanningsinstitusjoner i Bærum med tilknytning til lokale kompetansemiljøer.

Venstre vil:

- ✓ Legge til rette for at Bærum er og skal være en kommune full av kompetansebedrifter som tilbyr spennende jobber til våre innbyggere og de som bor i nabokommuner.
- ✓ At vi skal opprettholde de gode forholdene for nasjonale og inter-

En grønn, urban næringspolitikk betyr fokus på:

- ✓ Gründere, spesielt unge og nyutdannede som vil etablere kunnskapsbedrifter innenfor sektorer som vil danne fremtidens arbeidsplasser.
- ✓ Bedrifter som arbeider med ren energi og miljøteknologi, som over tid kan erstatte de arbeidsplassene knyttet til fossil energi som er viktige i Bærum i dag.
- ✓ Kulturbedrifter og service-tilbud, som gjør det spennende å bo og jobbe i Bærums bysentre.

nasjonale høyteknologi-bedrifter som skaper store verdier og arbeidsplasser i Bærum.

- ✓ Jobbe for at landets fremste utdanningsinstitusjoner i samarbeid med næringslivet etablerer studietilbud, gjerne innen miljø- og energiteknologi i Bærum.

Omsorg er også næring.

Omsorgs- og andre kommunale tjenester er også næring, en liberal næringspolitikk betyr å være åpen for nye løsninger innen omsorgssektor, men aldri på bekostning av kvaliteten på tilbudet til våre borgere. Bærum Venstre vil ha gode offentlig finansierte helsetjenester.

Bærum Kommune må være villige til å prøve både nye og tradisjonelle måter å skape trygghet og varme for de bæringer som trenger hjelp og omsorg. Private aktører kan tilby tjenester på vegne av det offentlige, så lenge kvaliteten sikres og tilbudet er likt for alle. Dette har vi utdypet i

kapittelet "Vis varme – Bærum Venstres helse- og sosialpolitikk for Bærum." Kommunen bør sammen med nabokommunene søke effektive løsninger på felles problemer, også innenfor omsorgssektoren. Bærum Venstre tror Bærums borgere er mer opptatt av kvalitet og

tilgjengelighet av tjenester, enn hvem som tilbyr dem.

Kommunen må søke å oppnå samme effektivitet innenfor offentlig forvaltning og tjenester som privat sektor strever etter, samtidig som kvaliteten i tilbudet ivaretas.

Grønn næring.

Bærum må være grønn i mer enn en forstand. En av fordelene ved å bo i Bærum er nærheten til natur og kulturlandskap. Dette forutsetter et levende landbruk og en aktiv reguleringspolitikk som sikrer det attraktive kulturlandskapet og ivaretar Bærums historiske røtter som landbrukskommune.

Bærum Venstre vil at det skal bli lettere for forbrukerne i Bærum å gjøre bedre etiske og miljøvennlige handelsvalg i hverdagen

“Etisk og miljøvennlig handel.”

Foto: Les Chatfield

Venstre vil:

- ✓ Påvirke næringslivet lokalt til å kommunisere overfor kundene om sine etiske retningslinjer for produksjon og innkjøp av varer.
- ✓ At butikkene og kommunen blir åpne om hvor varene deres blir produsert.
- ✓ At butikker viser tydeligere frem

for forbrukerne varer som bærer en anerkjent merkeordning.

- ✓ Gi bæringer tilgang til kortreiste, miljøvennlige og etiske matprodukter, og støtte tilbyderne av disse ved at Bærum kommune kjøper mat som er produsert miljøvennlig og dyrevennlig, gjerne lokalprodusert.

- ✓ Beskytte naturområdene i marka, så vel som landbruksområder fra utbygging, ved en streng reguleringspolitikk og ved å fortette rundt kollektivknutepunkter.

Natur, matjord og friluftsliv.

I Bærum er det en befolkningsvekst og press på arealene. Bærum Venstre ønsker å møte denne veksten på en bærekraftig måte der vi tar vare på naturområder og matjord.

“Naturopplevelser i boligområder.”

Foto: Sven-Kåre Evenseth

Oslo og Akershus huser til sammen nesten halvparten av de rødlistede artene i landet, og en stor del av dem lever i Bærum. Vi har et ansvar for å ta bevare det biologiske mangfoldet, og det forutsetter en langsiktig og kunnskapsbasert forvaltning. Bærum Venstre vil ta hensyn til natur og dyr og balansere vekst og vern i Bærum. Naturressursene skal

forvaltes langsiktig. Vi skal utnytte dem til verdiskaping på en slik måte at produksjonsevnen bevares for etterslekten og at alt husdyrhold tar hensyn til dyrenes egenverd.

Det utøves et sterkt press på matjorda i Bærum. Matjord er i praksis en ikke-fornybar ressurs, og Bærum Venstre vil bevare dyrkbar jord til

matproduksjon. Vi vil heller ha høy utnyttelse av arealene i Sandvika og på Lysaker/ Fornebu, ved Høvik stasjon og andre sentrale knutepunkt. Bærum Venstre går imot alle forslag om omdisponering av matjord til utbyggingsformål. Vi vil bevare Smiejordet på Fossum, jordene på Avløs, Løken, Bjørnegård/Jong og går imot omdisponering til bolig på Skui/Kveise og Ballerud.

Venstre vil:

✓ Ivareta Bærum's rødlistede arter og unike biotoper.

✓ Bevare Bærumsmarka og dele inn randsonen mot marka i hensynssoner for landbruk, turisme, friluftsliv og idrett.

✓ Sikre innbyggerne mulighet til naturopplevelser i sine boligområder ved å bevare grønne lunger.

✓ Gjenåpne bekker og damanlegg.

✓ Sikre grønne områder til

uorganisert lek og trening.

✓ Kartlegge naturmangfoldet i Bærum. Kunnskap om ulike naturtyper er en forutsetning for å kunne ta gode avgjørelser i arealpolitikken

✓ Bevare dyrkbar jord til matproduksjon.

✓ Utvikle et nettverk av merkede turstier mellom grønne lunger, kysten og marka.

✓ LED-belyse skogsbilveier slik at

innbyggerne kan bruke marka ved å gå, sykle, jogge og bruke spark på kveldstid gjennom vinterhalvåret.

✓ Legge til rette for hundesport og treningsområder og sikre god dyrevelferd.

Folk først.

Nyskapning, innovasjon og etablering i kommunen.

Bærum Venstre vil at kommunen skal være en aktør som i samspill med næringslivet og andre offentlige virksomheter, bidrar aktivt og legger til rette for utvikling av våre næringsklynger. Målet må være å styrke klyngenes evne til kontinuerlig innovasjon, teknologideling og internasjonal anerkjennelse.

Kommunen er en betydelig innkjøper i flere sektorer, og kan bidra til innovasjon ved å være en krevende kunde som formidler reelle behov og problemforståelse inn i forsknings- og utviklingsprosjekter i samarbeid med næringslivet. Dette må gjerne skje ved involvering av og ressursforøkning fra Innovasjon Norge.

Det er viktig å legge til rette for at kapital kan møte teknologigründere og bedrifter med vekstpotensial. Bærum Venstre vil ta initiativ til å profilere Bærum, våre kompetente teknologimiljø og attraktive bomiljø for investorer. Slik profilering bør være målrettet for å sikre at vi henter den type kapital som bringer kompetanse og markedsmuligheter med seg.

“Det er viktig å legge til rette for at kapital kan møte teknologigründere og bedrifter med vekstpotensial.”

Venstre vil:

- ✓ Redusere så mye som mulig av rapporteringsbyrden for bedrifter, spesielt nystartede og små- og mellomstore bedrifter.
- ✓ Bidra til entreprenørskap og støtte opp om gründere blant annet ved å sørge for at det finnes rimelige lokaler for kontor-fellesskap med tilrettelagte tjenester og fasiliteter.
- ✓ Oppmuntre etablerte bedrifter til å knoppskyting og se muligheter for nye anvendelser av teknologi og kompetanse, og styrke kommunens satsing på veiledning og støtte for kommersialisering.
- ✓ Tilrettelegge for at flere kvinner, unge og folk med andre kulturbakgrunner også kan skape utviklingsbedrifter.
- ✓ Styrke ordninger som øker tilgangen til risikokapital for gründere og nye bedrifter, for eksempel ved å avsette en liten del av kommunens midler til et såkornfond som i samarbeid med profesjonelle investorer kan tilføre en mindre del av den nødvendige kapitalen.

“Universitets- og høyskolemiljø med nær forbindelse til det miljø-, energi- og høyt teknologiske næringslivet.”

Bidra til samarbeid om nærings- og kompetanseutvikling.

Det viktigste for næringslivet i kommunen er at rammevilkårene er attraktive og forutsigbare, tilgang på kompetent arbeidskraft, tilgang på lokaler av hensiktsmessig størrelse og karakter, og at infrastrukturen er god nok. Mye av dette avgjøres på arenær utenfor kommunen, men Bærum Venstre vil jobbe for å forbedre situasjonen direkte og indirekte.

Venstre vil:

- ✓ Sikre næringslivet i kommunen attraktive og forutsigbare rammevilkår.
- ✓ Oppmuntre det offentlige og næringslivet til å bli lærebedrifter og ta inn lærlinger.
- ✓ Være med på å skape et universitets- og høyskolemiljø med nær forbindelse til det miljø-, energi- og høyteknologiske næringslivet i Bærum, samt stimulere forskermiljøer til å etablere seg i kommunen.
- ✓ Sørgje for nær kontakt mellom næringsliv og myndigheter og bidra til å legge lista høyt for kvalitet, etisk og miljøvennlig standard i næringslivet i Bærum.

Landbruket må ha gode rammer for drift og utvikling.

Selv om landbruk utgjør en liten del av økonomien i Bærum er det en viktig del av vår kulturarv og bomiljø. Bærum Venstres synspunkter på dette er mer utdypet i kapittelet "En balansert areal-, transport- og miljøpolitikk." Et grønt og bærekraftig landbruk er en viktig del av vår visjon for Bærum som bærekraftig og grønn kommune.

Venstre vil:

- ✓ Fremheve landbrukets funksjon som utvikler og vokter av kulturlandskapet og påvirke til økt bruk av natur i barnehager, skoler, fritidsaktiviteter og i helse og omsorgstilbud.
- ✓ Legge til rette for direkteomsetning av produkter på gårder og torg
- ✓ for å støtte opp om entreprenørskap og merkevarebygging i Bærums landbruk.
- ✓ Gi landbrukskontoret mandat og ressurser til å trekke gårdenes landbruksdrift i en mer miljøvennlig og dyrevennlig retning gjennom veiledning om tilgjengelige ressurser og finansiering
- ✓ Styrke prosjekter som videreutvikler og formidler lokale mattradisjoner, lokalt dyrket mat og foredling.

Stem Venstre.

Oppvekst: Lek, læring og trivsel.

Kvalitet og fleksibilitet i omsorgen for barn i barnehager.

Mange familier har arbeid utover ettermiddag og kvelden. Bærum Venstre vil at familier fortsatt tilbys fleksible løsninger og barnehager med utvidede åpningstider. Hvor lenge et barn kan oppholde seg i barnehagen bestemmes gjennom en maks tid på 9,5 t.

Dagens maksprisbestemmelse tar ikke hensyn til familier med lav inntekt. Derfor vil vi ha en inntektsgradert betaling som gjør det økonomisk gunstigere for lavinntektsfamilier å velge barnehageplass.

Foto: Alf Magne Andreassen

“Fysiske omgivelser stimulerer til lek og sosialisering.”

Rekruttering av fagpersonell styrker kvaliteten.

Kvaliteten i norske barnehager er avhengig av dyktige fagpersoner. Derfor er det viktig å satse på etter- og videreutdanning av barnehagepersonell og øke antallet fagpersonell i hver barnehage. At ansatte har

riktig kompetanse er viktig for å kunne fange opp og legge til rette for barn som har en krevende hjemmesituasjon, er utsatt for vold eller andre overgrep eller som ikke utvikler seg slik de burde.

Venstre vil:

✓ Tilby flere assistenter barnehagelærerutdanning og videre- og etterutdanning av førskolelærere.

✓ Ved utdanning av barnehagelærere ved Kunnskapssenteret i Sandvika skal det være obligatorisk undervisning i signaler på tidlige kjennetegn på mishandling, misbruk, omsorgssvikt av barn og prosedyrer for melding.

✓ Økonomisk likebehandling vil bidra til å gjøre barnehagen til en mer attraktiv arbeidsplass.

“Kvaliteten i norske barnehager er avhengig av dyktige fagpersoner.”

Bare det beste er godt nok for barna.

Barn utvikler seg og lærer gjennom stimulerende lek og sosialisering, forutsatt at deres basale behov for trygghet og omsorg er ivaretatt.

Å sikre høy kvalitet i dette har større betydning for barns læreevne senere i utdanningen, enn å innføre skolerettet læring i barnehagen. Førskolelærernes og de ansattes holdninger til barna er viktige kvalitetsfaktorer. Deres personlige egenskaper i form av engasjement, livsenergi, lydhørhet sammen

med kunnskaper om hvordan barn lærer og utvikler seg, og bevissthet om hva barn skal lære, er det som samlet utgjør kvaliteten i omsorgen overfor barna.

Venstre vil styrke kvaliteten i barnehagene ved å:

- ✓ Tilby fysiske omgivelser som stimulerer til lek, aktivitet og nysgjerrighet.
- ✓ Tilby et varmt måltid 4 dager i uken basert på råvarer som er produsert miljøvennlig og dyrevennlig.

✓ Tilby team av kompetente ansatte som arbeider målrettet med det pedagogiske arbeidet og som er bevisste på at deres personlige egenskaper er viktig for kvaliteten i omsorgen for barna.

✓ Ha som mål at det maksimalt er seks barn under tre år per barnehagelærer, og ikke flere enn tolv barn over tre år per lærer.

✓ Innføre vanntrening for 4-5 åringer i barnehagen.

En skole for dagens elever og fremtidens samfunn.

Elevene i Bærumsskolene skal tilbys en trygg, kompetent og fremtidsrettet utdanning.

Bærum Venstre vil legge til rette for fortsatt styrking av basisfagene innen grunnleggende tallforståelse og språkopplæring. Utviklingen mot et enda mere globalisert og multikulturelt samfunn

betyr imidlertid at vi trenger en utdanning som også styrker elevenes kulturelle kompetanse, og som forbereder elevene på deres personlige, sosiale og etiske ansvar i arbeidsliv og samfunnsliv.

Venstre vil:

- ✓ Styrke elevenes ferdigheter innen kommunikasjon og samarbeid.

✓ Styrke elevenes evne til kritisk tenkning og problemløsning.

✓ Styrke ferdigheter knyttet til kreativitet og innovasjon, og digitale og teknologiske ferdigheter

Språk og mestring.

Vi lever i en mer globalisert verden og det er viktig med tidlig språkopplæring i grunnskolen.

Først og fremst er det viktig å lese og skrive sitt eget morsmål. For barn av arbeidsinnvandrere eller flyktninger, er det viktig å lære språket raskt for å lykkes med å bli inkludert i lokalsamfunnet.

Venstre vil:

- ✓ Tilby gratis norskopplæring til barn med innvandrerbakgrunn for dem som har behov.
- ✓ At hver skole selv bestemmer hva den nåværende ekstra engelsktimen skal kunne brukes til ut fra en vurdering av elevenes behov.
- ✓ Tilby 2. fremmedspråk for barn fra 4. klasse som et prøveprosjekt.

Flere støttefunksjoner inn i skolen.

Flere elever har i dag behov for råd og veiledning på andre livsområder enn det skolefaglige.

Når barn sliter tidlig i livet, er det stor fare for at mange også vil streve som voksne. Derfor er viktig å styrke elevens psykiske helse så vel som fysisk helse.

Venstre vil:

✓ Øke tilgangen til tverrfaglig fagkompetanse i skolen som for eksempel sosialrådgivere og helsesøstre.

✓ Ha flere psykologer inn i kommunehelsetjenesten, og flere kveld og helseåpne polikliniske tilbud og

lavterskeltilbud mot ungdom.

✓ At Bærum blir en foregangskommune i landet på anti-mobbearbeid.

Tilpasset opplæring for alle.

Skolene har et ansvar for å tilby tilpasset opplæring og spesialpedagogisk kompetanse som er nødvendig for å hjelpe den enkelte elev. En tett oppfølging de første skoleårene kan begrense frafallet i videregående skole.

Venstre vil:

✓ Sette inn støttetiltak enda raskere enn i dag. Prosessen med utredning, vedtak og utforming av tilbud må avbyråkratiseres og forenkles.

✓ Barnehage og skole skal legge forholdene til rette for barn med nedsatt funksjonsevne.

✓ Innføre leksehjelp på ungdomstrinnet ved skoler som har behov for det.

Styrking av elevenes evne til kreativitet, innovasjon og nyskaping.

Arbeidslivet etterspør innovasjon, kreativitet, teknologiinnsikt og sosial kompetanse.

Foto: Jon Banglo

Arbeidslivet etterspør innovasjon, kreativitet, teknologiinnsikt og sosial kompetanse.

Estetiske fag er prosessorienterte og teknologifokuserte og gir elevene kunnskap i

utviklingsprosesser fra ide til ferdig produkt, samarbeid, evne til å vurdere kvalitet og trening i å prestere.

Venstre vil:

✓ Prioritere ressurser i skolene som gjør det mulig å ansette lærere og pedagoger med fagkompetanse i estetiske fag og skapende prosesser.

✓ Ha en helhetlig satsning på å integrere de estetiske fagene i skolen i synergi med basisfagene.

✓ Få et bedre samarbeid om ressurser (lokaler, materiell, faglige kompetanser) og tilbud mellom kultur- og utdanningssektoren i kommunen

Yrkesrettet utdanning.

Det er sentralt at ungdom i Bærum som velger yrkesutdanning får lærlingeplasser.

Dette vil avhjelpe frafallet i videregående skole. Bærum kommune som sentral

innkjøper av varer og tjenester må stille krav til leverandørene om at de må ta imot lærlinger der det er relevant.

Læremidler, skole- og barnehagebygg.

Venstre ønsker fortsatt oppgradering av barnehage- og skolebygg.

Elever trenger ute- og innearealer som er utfordrende og inspirerende, relevant utstyr til undervisning og muligheter til ekskursjoner, og bygg med godt innelima.

Venstre vil:

- ✓ Oppgradere rom og utstyr ved skolene kontinuerlig og legge til rette for økt bruk av ressurser som er tilgjengelig eksternt.
- ✓ At fremtidige bygg kan fungere som kulturelle nærmiljøsentra og inneholde både folkebibliotek, idrettshall,

møteplasser for uorganiserte og organiserte fritidsaktiviteter.

- ✓ Komme raskere i gang med vedlikehold av eksisterende bygg og en prioritert liste for nybygg av barnehager og skoler.
- ✓ Bygge ny Levre barneskole.
- ✓ Ikke legge ned noen av våre spesialskoler, men utvikle dem videre.

Idrett og fysisk utfoldelse som del av SFO.

I dag opplever mange foreldre at tiden de har sammen med barna brukes til å frakte dem til og fra forskjellige fritidsaktiviteter som foregår etter den normale arbeidstidens slutt, oftest i regi av de mange frivillige idretts- og kulturorganisasjonene i Bærum.

I dag opplever mange foreldre at tiden de har sammen med barna brukes til å frakte dem til og fra forskjellige fritidsaktiviteter som foregår etter den normale arbeidstidens slutt, oftest i regi av de mange frivillige idretts- og kulturorganisasjonene i Bærum. For andre familier er det ikke økonomisk mulig å la barna delta på slike fritidsaktiviteter, noe som gjør at barna blir mindre aktive, som igjen reduserer deres livskvalitet og skaper fremtidige helseproblemer.

Samtidig er skolen tidlig ferdig, noe som betyr at barna enten tilbringer flere timer i SFO, eller at en av foreldrene (i de fleste tilfeller mor) jobber redusert arbeidstid for å være hjemme med barna. Dette har store økonomiske konsekvenser for den enkelte familie så vel som for samfunnet. En løsning på dette kan være at idretts- og kulturaktiviteter integreres i skolen, slik det gjøres i mange andre land. Skoleidrett gir barn et høyere aktivitetsnivå uten at det går utover andre fag, gjør det lettere for barn fra

Idretts- og kulturaktiviteter som del av SFO.

Foto: Jørgen Schyberg

vanskeligstilte familier å delta, og betyr at tiden etter arbeidstid gis tilbake til familien. For å opprettholde den viktige rollen frivillige organisasjoner som idrettslag osv. har, kan dette med fordel gjøres i samarbeid med disse.

“Idretts- og kulturaktiviteter integreres i skolen”

Venstre vil:

- ✓ Innføre samarbeid mellom frivillige organisasjoner og idrettslag i skolen for å tilby idretts- og kulturaktiviteter som del av SFO.
- ✓ Tilby barn med nedsatt funksjonsevne tilrettelagte fritidsaktiviteter.

Pedagogikk og læringsmiljø.

Bærum Venstre ønsker en skole som ivaretar og evner å utvikle elevenes talent og pedagogiske behov. Derfor må vi sørge for at Bærumsskolen utfordres og fortsetter å utvikle sitt pedagogiske tilbud, og at det gis rom for alternativ pedagogikk.

Selv om Bærum har en gjennomgående kvalitativt god offentlig skole, er det utfordringer innen mange felt.

Eksempler er mobbing, fravær, fravær og inkludering på tvers av kultur, hudfarge, interesser etc. for å nevne noe. Venstre mener at å tenke utradisjonelt rundt pedagogikk og undervisningsmiljø kan skape ny utvikling. Landbruket og miljøene på gårdsbruk i Bærum representerer en ressurs for aktivisering, læring og mestring. Mange kommuner har solide erfaringer og stor nytte av Inn-På-Tunet-tilbud knyttet til gårdsbruk.

Venstre vil:

- ✓ Arbeide aktivt for å opprettholde privatskoler med alternativ pedagogikk.
- ✓ Støtte innføringen av et prøveprosjekt med leksefri skole.
- ✓ Stimulere samarbeid mellom skoler, barnehager og landbruk.

Kulturtilbud, skapende virksomhet og identitet.

“Skole og barnehagebygninger som lokale kulturhus.”

Kulturtilbud og kulturell deltagelse gir mening gjennom hele livet.

Kulturell deltagelse og - opplevelse gir økt livskvalitet og mening i hverdagen, det styrker vår identitet, de sosiale båndene mellom oss og det gir bedre helse. Derfor er det viktig at Bærums borgere kan være kulturelt aktive gjennom hele livsløpet. Kulturell deltagelse og skapende aktiviteter bør kunne være en naturlig del av alles hverdag, og integrert i barnehager, skole og SFO, i omsorgs- og behandlingstilbud til personer med nedsatt funksjonsevne, syke, eldre og på arbeidsplasser.

Venstre vil:

- ✓ Tilrettelegge for en sterkere og tydeligere deltakelse i kulturlivet i Bærum for den delen av befolkningen som ikke har sin opprinnelse i kommunen, men som har kommet til kommunen av ulike årsaker, blant annet som flyktninger og innvandrere.
- ✓ Integrering av kulturaktiviteter i steds og arealplanlegging og i utformingen av barnehager og skoler.
- ✓ Gjøre offentlige barnehager og skoler tilgjengelig til kulturformål etter skoletid.
- ✓ Beholde fritidsklubber og lignende tilbud der det er behov.

HØVIK SKOLE

Foto: Høvik Skole

Bærum - en kulturkommune.

Bærum kommune har gjennom flere år bidratt til å legge til rette for et bredt profesjonelt kulturtilbud som leverer produksjoner og tilbud på et høyt prestasjonsnivå. Vi ønsker at Bærum skal være foretrukket som opplevelsarena for innbyggene.

Venstre ønsker at flere profesjonelle kunstnere skal besøke og bo og arbeide i kommunen. De er et viktig bidrag til å videreutvikle åpenhet og mangfoldet i kulturen. Venstre ønsker prosjekter som bidrar til nyskaping og vitalisering av byrom og miljø. Bærum er en innflytterkommune, der mange folk har sine opprinnelige røtter både andre steder i Norge og i helt andre land og kulturer.

Dette mangfoldet er det viktig at vi speiler i kulturtilbudene både på kulturproduksjonssiden og på publikumssiden.

Venstre vil:

- ✓ Bidra til å etablere flere næringsklynger for kunstnere, og legge til rette for at profesjonelle kunstnere får tilgang til egnede lokaler, prosjektrum og kunstnerboliger for kortere perioder.
- ✓ Legge til rette for utveksling, samarbeidsprosjekter og arbeidsopphold i kommunen for utenlandske kunstnere.
- ✓ At kulturtilbud skal være synlig og tilgjengelig for alle borgere og et tydelig innslag i byrommene.

✓ Styrke formidlingsprosjekter som henvender seg til nye publikumsgrupper, og grupper som faller utenom andre tilbud.

✓ Sikre produksjonsvilkår slik at kulturinstitusjonene i Bærum kan levere kulturopplevelser av høy kvalitet til bredden av sine borgere.

✓ At kommunen skal ha større råderett over midlene til Den kulturelle skolesekken som nå forvaltes av fylket.

✓ Løfte frem mere av vår lokale kulturhistorie, og bevare områder med arkitektur og hageanlegg fra ulike epoker frem til vår egen tid.

Frivillighet og samfunnsansvar.

Venstre vil ha flere lokale kulturproduksjoner fordi de bidrar til vitalisering og verdiskaping som hele samfunnet drar nytte av.

Kultur har effekter på handel, det kan knytte sammen ulike fagområder og samfunnsområder og det skaper forbindelser mellom mennesker på tvers av ulikheter.

Venstre vil:

- ✓ Lage et produksjonsfond for kultur i samarbeid med lokalt næringsliv for prosjekter som på enestående vis engasjerer, utfordrer og integrerer kunst/kultur med andre fagområder innen utdanning, forskning, helse eller næringsliv.
- ✓ Styrke korps og kor ytterligere gjennom kulturskoletilbud.
- ✓ Styrke midlene til de frivillige kulturaktørene.
- ✓ Legge bedre til rette for å frivillige kulturtilbud i nærmiljøene ved å øke midlene avsatt til produksjon og tilrettelegge for effektiv drift.

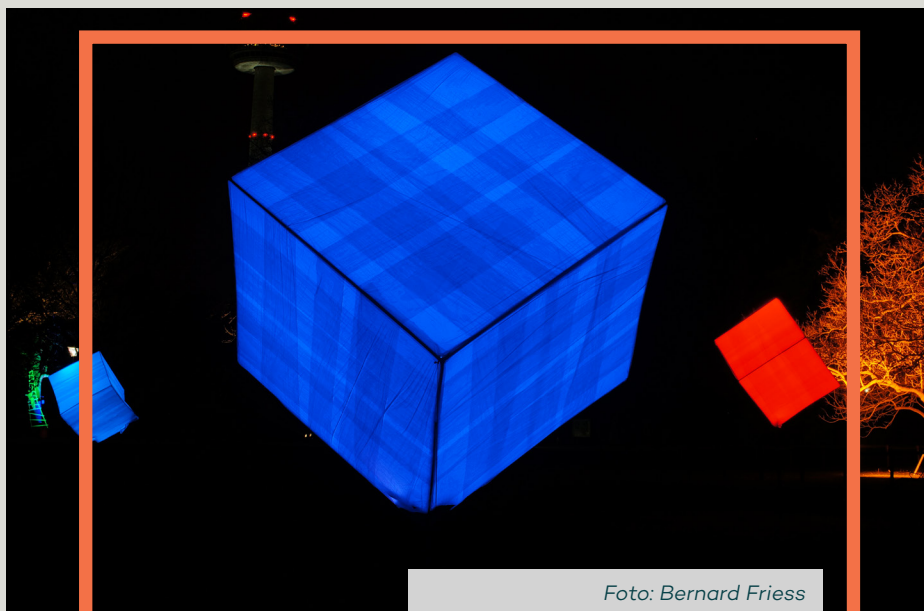

Foto: Bernard Friess

“Produksjonsfond for kultur i samarbeid med næringsliv.”

Kultur og helse.

Kulturopplevelser og -deltagelse både former og bekrefter vår identitet. Det bidrar til selvforståelse og uttrykksevne noe som igjen gir oss styrke til å forme et meningsfylt og selvstendig liv.

Vi vet at både kulturopplevelser og -deltagelse og aktiv skapende virksomhet bidrar til øke vår livskvalitet, det gir livsmening, bedre helse, sosialiserer oss, og det styrker vår kulturelle identitet. Kultur er et felt der vi kan utvikle og dyrke vår kreativitet og kommunikasjonssevner uansett kulturell, økonomisk eller helsemessig bakgrunn og forutsetninger.

Kunst og musikkens betydning for allmenn helse og psykisk helse er dokumentert både i terapeutisk og i sosial sammenheng, likeledes som verktøy i å bedre læringsprosesser hos barn. Derfor står kunst og kultur sterkt i kapitlene om oppvekst/skole og helse. Vi vet fra dokumenterte studier at for eksempel musikkterapi for pasientgrupper som demente og Alzheimerpasienter har en positiv effekt på livskvalitet og

evne til kommunikasjon helt til siste sykdomsforløp og i lindrende behandling.

Venstre vil:

- ✓ Ha en kompetent integrasjon av kulturtilbud og terapeutisk basert behandling i helsetjenestens tilbud gjennom hele livsløpet.
- ✓ Gjøre dagens forsøksprosjekt med musikkterapi i eldreomsorgen permanent og et tilbud ved alle institusjoner.
- ✓ Ha flere musikk- og kunstterapeutiske stillinger tilknyttet helsetjeneste, barnehage og skole, alders- og sykehjem, og sykehus.
- ✓ Styrke kulturtilbud for alvorlig syke barn på sykehus eller i lange behandlingsprogrammer.
- ✓ Styrke musikk og kulturtilbudet til spedbarn og barn og deres foresatte frem til skolealder.
- ✓ Gi muligheter for lavinntektsfamilier til å kunne delta på musikk- og kulturskolen.

Vis varme - Helse- og sosialpolitikk.

God helse og høy inntekt hører sammen. Samtidig har de helsemessige og sosiale forskjellene mellom inntektsklassene blitt større i Bærum. Venstre vil utjevne forskjellene gjennom informasjon og forebyggende tiltak. Det er spesielt viktig å gi alle barn og ungdom like muligheter. Bærum skal tilby en trygg, tilpasset og verdig omsorg for alle som trenger det, uansett alder, funksjonshemming eller psykososiale utfordringer.

Et helsetilbud for hele livet.

Å leve hele livsløpet i Bærum med trygghet fra vugge til grav, forutsetter at kommunen tilbyr gode offentlig finansierte helsetjenester av høy kvalitet. Dette forutsetter blant annet at Bærum kommune er innovative når det gjelder tjenestetilbud. Fagutvikling er både avgjørende for selve tjenesten og for å tiltrekke seg ansatte som ønsker å drive faget fremover. For å sikre at tjenestene er bygget på best mulig faglig praksis og optimal utvikling, bør kommunen samarbeide med høyskoler og universiteter om fagutvikling.

Venstre vil ha et fullverdig helsetilbud for en kommune på størrelse med Norges største byer. Venstre vil kjempe på regionalt og nasjonalt nivå for at sykehustilbudet for befolkningen i Bærum ikke svekkes, selv om det blir bygget et nytt sykehus i Buskerud. Spesielt bør drifts- og investeringsbudsjettene synliggjøres og sikres på en forsvarlig måte, samt eget forsvarlig vedlikeholdsbudsjett uavhengig av pasientbehandling.

“Venstre vil” på neste side ->

Venstre vil:

- ✓ Prioritere ressurser til fagutvikling og samarbeid med høyskoler og universiteter for å kunne sikre oppdatert kunnskap om kvalitet i leveransen av kommunale tjenester.
- ✓ Opprettholde Bærum sykehus og videreutvikle det som et veldrevet moderne områdesykehus med akuttmottak og spesialfunksjoner.
- ✓ Etablere egen kommunal legevakt i Østre Bærum.
- ✓ Sikre at Bærums innbyggere har tilgang til en fullverdig føde-, akutt-, intensiv-, indremedisinsk og ortopedisk kirurgisk avdeling uten å

Foto: Kenny Marek Møller

reise til nabofylket.

- ✓ Være åpne for både nye og tradisjonelle måter å levere et godt tjenestetilbud ved å fokusere på kvaliteten som leveres og ikke hvem som leverer den.
- ✓ Tilby barn, unge og eldre med psykiske og fysiske utfordringer dyreassistert terapi, i og utenfor institusjon, samt gi innsatte i fengsler tilbud om kontakt med dyr.
- ✓ At lærere som ønsker det skal kunne tilby dyreassistert pedagogikk til sine elever.

Psykisk helse er også helse.

Venstre ønsker en større raushet overfor vanskeligstilte. Den beste hjelpen får vi der vi bor.

Derfor er det viktig å styrke blant annet førstelinjetjenesten. Flere enn tidligere rammes av en psykisk lidelse i løpet av livet og de samfunnsøkonomiske kostnadene er store. Tidlig innsats og forebygging kan forhindre at lettere lidelser får utvikle seg til tyngre lidelser, som må håndteres av spesialisthelsetjenesten.

Venstre vil:

- ✓ Slåss videre for "skjeve hus" for mennesker med dårlig boevne.
- ✓ Styrke hjelpetilbudene innen rus og psykiatri, og styrke lavterskeltilbud og ordninger som hjelper vanskeligstilte inn i arbeidslivet.
- ✓ Sørge får et riktig botilbud og en individuell oppfølgingsplan for

rusmisbrukere.

- ✓ Øke kompetansen og ressursene i det kommunale barnevernet.
- ✓ Styrke og hegne om Bjørnegård og Blakstad sykehus.
- ✓ Styrke ressursene for lavterskel tilbud uten henvisning for barn, unge og voksne med psykiske lidelser.

Pådrivere for en individuelt innrettet eldreomsorg.

Venstre vil:

- ✓ Skreddersy tjenester og tilbud til den enkeltes behov
- ✓ Støtte frivillig engasjement og aktivt bruke de eldre som ressurs i barnehager, skoler, bibliotek og på andre områder i kommunen.
- ✓ Ha varierte og fleksible botilbud for eldre, inkludert en omlegging av omsorg til færre på sykehjem og flere i bemannede omsorgsboliger.
- ✓ Støtte forebyggende helsetiltak som stimulerer til sosialisering, fysisk og mental aktivitet blant eldre, som for eksempel strøsandprosjektet, der eldre og uføre får tildelt strøsand for å redusere skader ved fall, øke trygghet og forbedre mobilitet.
- ✓ Gi støtte til opplæring av eldre i bruk av informasjonsteknologi, for at de fullt ut skal kunne ta del i det dagens teknologisamfunn.

Satse på forebyggende arbeid blant barn og unge.

Venstre vil:

- ✓ Vektlegge forebyggende helsetiltak og opplysningsarbeid om den enkeltes ansvar for egen helse.
- ✓ Videreføre tilbud om ettervern til barnevernsbarn utover de lovpålagte 18 år opp til 23 år.
- ✓ Støtte ikke-organiserte aktiviteter og møtesteder tilrettelagt for ungdom.
- ✓ La en større del av tippemidlene få komme breddeidretten og ikke-organiserte aktiviteter direkte til gode.
- ✓ Prioritere tilbud der alle kan delta uavhengig av økonomisk evne.

Enklere hverdag for personer med nedsatt funksjonsevne.

Venstre vil:

- ✓ Styrke brukermedvirkning for personer med nedsatt funksjonsevne og sikre reell innflytelse på egen livssituasjon.
- ✓ Etablere flere turveier, turstier og tilrettelagte fritidsaktiviteter for personer med nedsatt funksjonsevne.
- ✓ Skjerme helse- og sosialtilbudet for grupper med lav inntekt, og tilby gode avlastningstiltak for de med store omsorgsbyrder.
- ✓ Presse på for at tilgjengelighetsstandarder utarbeidet av kommunen oppfylles.
- ✓ Bedre avlastningstilbudet og omsorgslønsordningen.
- ✓ Sette funksjonshemmedes utfordringer på dagsorden, og øke kunnskap og påvirke holdninger ved å synliggjøre deres ressurser.
- ✓ Støtte lærings- og mestringssentrene.
- ✓ Ta ansvar for å ansette mennesker med nedsatt funksjonsevne. Vi har mange velutdannede i denne kategorien som ønsker å jobbe. Erfaringen er at det er den første jobben som er vanskeligst å få. Venstre vil at Bærum kommune skal ha et helt konkret mål om at personer med nedsatt funksjonsevne skal utgjøre 1 % av kommunalt ansatte.

Næringslivet som bidragsyter i helsesektoren.

Helse er et område der det offentlige har et hovedansvar for å sikre et godt tilbud til alle som trenger det. Samtidig er det ikke begrepene «offentlig eller privat» som er det viktigste kriteriet, men seriøsitet og kvalitet. Bærum Venstre mener at vi i samarbeid med næringslivet kan bidra til løsninger på utfordringer knyttet til eldrebølgen og grupper som trenger tilrettelagt bistand.

Landbruket og miljøene på gårdsbruk i Bærum representerer en ressurs for rekreasjon og aktivisering innen helsesektoren. Mange kommuner har solide erfaringer og stor nytte av inn-på-tunet-tilbud knyttet til gårdsbruk. Ofte blir både kvalitet og pris bedre med tilbud forankret i gårdsmiljø.

Når man stimulerer til offentlig-privat samarbeid i kommunens tjenester er det viktig at faglighet og kompetanse er i fokus. Kompetanse lønner seg på sikt, - alltid. Det er billigere å ansette ufaglærte, men kostnaden for tjenestemottagere og kommunen er høy.

Verdighet, medvirkning og selvstendighet.

Verdighet og brukermedvirkning står i fokus for Venstre. Venstre ønsker at folk skal kunne klare seg hjemme. Det er i den enkeltes interesse og til samfunnets fordel. Det er fagutdannede ansatte som vet hva som kreves for nettopp å nå dette målet.

Meningsfulle dager for pleietrengende er en viktig del av en verdig tilværelse, også for dem i institusjon eller bolig med service. Dessverre kjeder mange seg og er ensomme, og ikke alle har pårørende som kan fylle dette tomrommet. Det å plassere en institusjon for eldre ved siden av en barnehage har ofte blitt et alibi for at man har gitt mening og glede. Sannheten er nok mer at man hadde hatt mer glede av å legge f.eks. et bibliotek inne i en institusjon for å samle ulike aldersgrupper.

I dag er muligheten for samarbeid med frivillige stor, men man er avhengig av at dette blir enkelt å organisere.

Venstre vil:

- ✓ Ha et fokus på kvalitet i alle ledd, uavhengig av hvem som leverer en tjeneste.
- ✓ Bygge videre på medarbeideres kompetanse ved å gi større fagutviklingsmuligheter for ansatte.
- ✓ Øke graden av brukermedvirkning og hverdagsmestring for å gi verdighet i tilværelsen.
- ✓ Ha en mer nyansert og innovativ tilnærming til å skape meningsfulle dager for brukere og pasienter.
- ✓ Satse på funksjonelle, miljøvennlige institusjonsbygg som gir gevinst i det lange løp.
- ✓ Ta i bruk teknologiske løsninger for å gjøre det lettere å leve med alvorlig sykdom eller gi et mest mulig selvstendig liv, samtidig som personvernet ivaretas.

Fattigdom hindrer fri utfoldelse i kultur og idrett for barn.

De fleste har det bra i Bærum. Likevel er det mange som opplever å stå utenfor fellesskapet. Fattigdom i Bærum betyr ikke å mangle mat, men manglende mulighet til å delta i fritidsaktiviteter og på den sosiale arenaen. Spesielt sårbare er aleneforsørgere og lavinntektsfamilier. Barnehage er spesielt viktig tilbud for lavinntektsfamilier og minoritetsspråklige.

Grunnlaget for veltilpassede og aktive mennesker legges tidlig i barneårene, gjennom lek og sosial aktivitet. I dagens samfunn foregår dette hovedsakelig i barnehagen, noe som gjør det viktig at alle har mulighet til å delta fullt ut. Leken er med på å utvikle språket, kreativiteten og evnen til å løse problemer, og barnet lærer noe om hvordan verden fungerer både sosialt og fysisk.

Venstre vil at tospråklige barn skal lære seg norsk så tidlig som mulig. Derfor er det viktig at barna tilbys språkstimulering i barnehagen.

Venstre vil:

- ✓ Sikre at alle barn fra økonomisk vanskeligstilte familier har gratis tilgang på fritidsaktiviteter.
- ✓ Sørge for gratis kjernetid for alle 3-5 åringer fra lavinntektsfamilier og differensiert foreldrebetaling i barnehage, SFO og kommunale kulturaktiviteter.
- ✓ Styrke ulike tiltak for å hjelpe vanskeligstilte inn i arbeidslivet.
- ✓ Styrke kommunehelsetjenesten og styrke det psykiske helsearbeidet i kommunene.
- ✓ Styrke skolehelsetjenesten og skaffe flere nye helsesøstre og sosialarbeidere i ungdomsskolen.

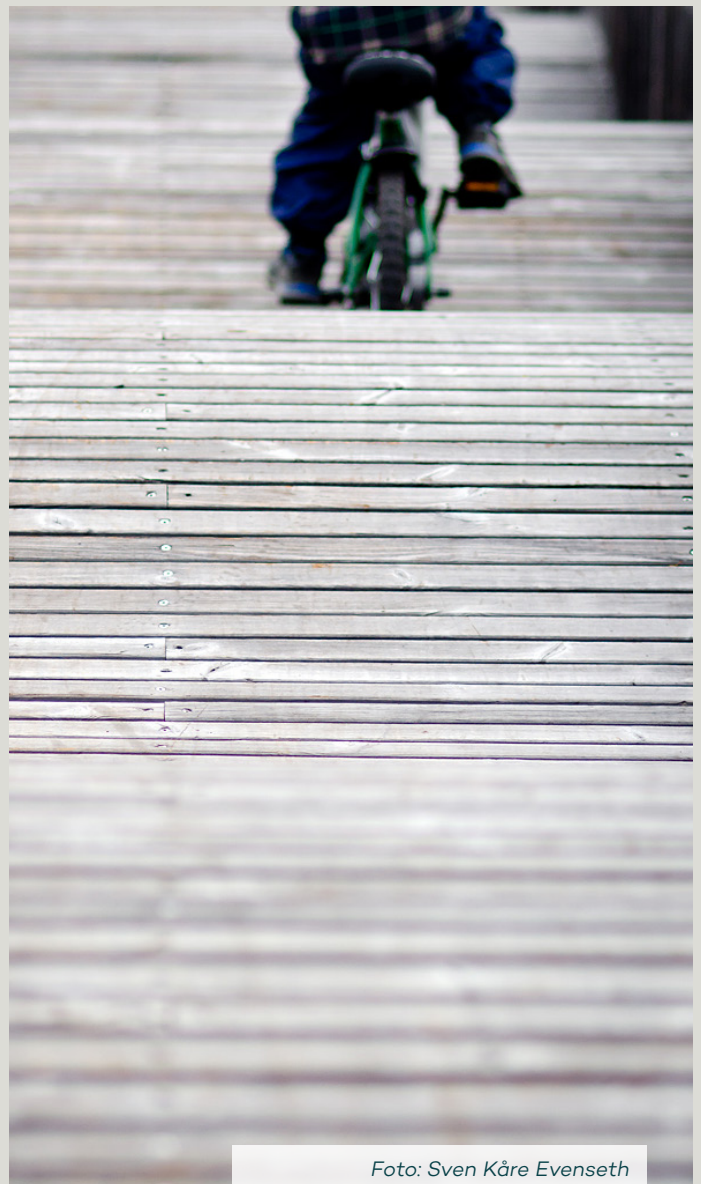

Foto: Sven Kåre Evenseth

“Gratis kjernetid for alle 3-5 åringer fra lavinntektsfamilier.”

En inkluderende innflytterkommune.

Bærum, med sin dynamiske økonomi og sentrale beliggenhet, er en attraktiv innflytterkommune. Som et sosialliberalt parti ønsker Venstre at liberale prinsipper om respekt for felles verdier, toleranse for meningsforskjeller og en glede over å møte andre kulturer, skal stå i sentrum av vår politikk. Bærum bør bruke sin unike posisjon rent ressursmessig, og som representant for en nasjon med humanitære forpliktelser – til å ta imot flere flyktninger. Kommunen har et svært sterkt faglig Flyktningkontor, som vil kunne håndtere en økning.

Venstre vil:

- ✓ Opprette en innflytterservice, for å hjelpe næringslivet å tiltrekke seg nødvendig kompetanse fra utlandet, så vel som å hjelpe andre innflyttere å tilpasse seg livet i Bærum.
- ✓ Ta inn et langt større antall flyktninger enn per i dag, i denne valgperioden, og da spesielt med henblikk på de syriske flyktningene.

Unge med minoritetsbakgrunn.

Bærum Venstre ønsker å ha spesielt fokus på barn og ungdom med minoritetsbakgrunn. Mange opplever utfordringer i skolen, med språk og kulturell tilhørighet. Det er et sosialliberalt prinsipp at alle i samfunnet skal ha så likt utgangspunkt som mulig, slik at man har reell valgfrihet. Venstre vil styrke morsmåls- og norskundervisning for barn med minoritetsbakgrunn.

Venstre ønsker derfor å styrke norskundervisningen for barn med minoritetsbakgrunn. For noen elever gir ikke

morsmålsundervisning i tillegg til andre fag den støtten som de trenger for å takle skolens krav. Venstre ønsker at skolen tilbyr andre alternativer enn morsmålsundervisning til de elevene som ønsker dette, eksempelvis forsterket leksehjelp på norsk. Dette er spesielt viktig i ungdomsskolen.

Oppveksten som minoritetsborger i et majoritetssamfunn kan være vanskelig, og gir psykososiale utfordringer for både barn og foreldre.

Venstre vil:

- ✓ Styrke utekontakttilbudet og andre tiltak som kan hindre frafall, marginalisering, radikaliserings eller ekstremisme blant ungdom med minoritetsbakgrunn eller unge som føler de står utenfor samfunnet.
- ✓ Ved hjelp av frivillige ressurser, styrke foreldres evne til å hjelpe barna med lekser og skoleinnsats med språkopplæring og forståelse for norsk skole.

Vanskeligstilte inn i arbeidslivet .

Ikke-vestlige innvandrere har lavere yrkesdeltakelse og høyere arbeidsledighet enn befolkningen for øvrig og er overrepresentert i gruppen med vedvarende lavinntektsproblemer. Ikke-vestlige innvandrere har vanskeligere for å få en fast tilknytning til arbeidslivet. Å få vanskeligstilte inn i arbeidslivet er bra både for samfunnet og for individet.

Enslige forsørgere er også en gruppe med lavere yrkesdeltakelse enn befolkningen for øvrig, og er

overrepresentert blant personer med vedvarende lavinntektsproblemer.

Bærum kommune og NAV må samarbeide tettere for å øke sysselsettingen for de som står utenfor. Kommunen som arbeidsgiver må legge til rette for flere tilgjengelige praksisplasser og gi gratis norskopplæring for minoritetsspråklige analfabeter slik at overgangen til jobb blir så enkel som mulig.

Kommunale boliger.

Venstre vil at kommunen skal kjøpe et antall boliger i nye boligprosjekter i alle deler av kommunen. På grunn av høye boligpriser opplever kommunen at ettertraktet personell søker seg til andre steder, gjerne der det er rimelige personalboliger.

Venstre vil:

- ✓ Et antall personalboliger skal være tilgjengelig for tiltrent, lavtlønnet personell for en periode på 3 år.
- ✓ Noen boliger skal være tilgjengelige for mennesker som ikke selv kan kjøpe bolig.

Liberales verdier i praksis – Demokrati og forvaltning .

Kvalitetstjenester er viktigere enn struktur

Venstre ønsker å gi Bærums borgere det beste og mest kostnadseffektive tjenestetilbudet, samtidig som vi øker deres innflytelse over egen hverdag. Dette krever en sterk kommuneforvaltning, gjerne med oppgaver overført fra statlig og fylkeskommunalt nivå, noe Venstre vil arbeide for både i Bærum og på Stortinget.

Det er ikke sikkert at dagens organisering av Bærum kommune er den mest hensiktsmessige strukturen for dette, og vi er derfor åpne for andre løsninger sammen med våre nabokommuner. Hensynet til borgerne kommer før hensynet til dagens organisasjon.

Åpenhet gir bedre tjenester

Et av demokratiets viktigste prinsipper er at åpne politiske og administrative prosesser gjør borgerne mer engasjert og gir bedre resultater. For å forbedre dette i Bærum ønsker Venstre å gjøre det lettere for borgerne å få informasjon om hva som skjer i forvaltningen, uten å måtte lete det frem fra kilder de ikke har noe forhold til.

Digital forenkling er nødvendig

Vi er i større og større grad vant til å ha digital tilgang til forskjellige tjenester, og gjerne også valgfrihet mellom de forskjellige digitale verktøyene våre – telefon, datamaskin eller nettbrett. Selv om kommunen ikke skal bruke store ressurser på å være ledende i denne utviklingen, er det viktig at man ikke henger for langt bak utviklingen i resten av samfunnet, og i privat næringsliv spesielt. Kommunen bør derfor samarbeide med private eller andre offentlige aktører for å digitalisere tjenester, med åpne standarder der dette er mulig.

Venstre vil:

- ✓ Arbeide for at kommunen skal overta tjenester og oppgaver fra statlig og fylkeskommunalt nivå som følge av en kommunereform;
- ✓ Tilby helhetlige og brukervennlige digitale løsninger basert på åpne standarder i samarbeid med andre aktører med riktig kompetanse.
- ✓ Vurdere tett samarbeid eller sammenslåing med kommuner som Asker, Hole og andre nærliggende kommuner, for å skape en stor kommune bedre rustet til å utføre disse oppgavene;
- ✓ Bærum Venstre er mot innføring av eiendomsskatt i Bærum Kommune, og vil i det lengste unngå en slik skattlegging.
- ✓ Øke åpenhet i forvaltningen og engasjement blant borgerne ved å publisere informasjon om saker og prosesser i både tradisjonelle og nye, sosiale medier, og i enda større grad enn i dag.

Foto: Randi Hausken

“Mot innføring av eiendomsskatt.”

Arbeidsmiljø og sykefravær

Venstre ønsker at de dyktige medarbeiderne i kommunen skal trives i et godt og inkluderende arbeidsmiljø. Sykefraværet i pleie og omsorgsyrkene er for høyt.

Valgliste.

1	OLE ANDREAS LILLOE-OLSEN	1353	Bærums verk
2	TIRIL EID BARLAND	1358	Jar
3	EDVARD OLAI BREKKE VÆRLAND	1356	Bekkestua
4	WENCHE STEEN	1362	Hosle
5	Øystein Goksøyr	1363	Høvik
6	Bente Knagenhjelm	1356	Bekkestua
7	Hilde Arneberg	1358	Jar
8	Eirik T. Bøe	1358	Jar
9	Odd Roar Kristensen	1346	Gjettum
10	Hulda Tronstad	1361	Østerås
11	Jon Nordsjø Grasbekk	1349	Rykkinn
12	Turid Bergene Dahlman	1358	Jar
13	Jakob Bronebakk	1341	Slependen
14	Karianne Thøger-Andresen	1369	Stabekk
15	Tiril Stillulfdatter Karlsen	1350	Lommedalen
16	Bernt Stilluf Karlsen	1350	Lommedalen
17	Mette Kaaby	1369	Stabekk
18	Marianne Felin Bjørgaas	1357	Bekkestua
19	Nils Ween	1358	Jar
20	Petter Johan Holth	1362	Hosle
21	Ola Nesland	1352	Kolsås
22	Gunn-Eva Nesland-Steinor	1346	Gjettum
23	Nina Meyer Nordlie	1348	Rykkinn
24	Tormod Sæverud	1358	Jar
25	Svein Falch	1346	Gjettum
26	Sigrid Spilling	1363	Høvik
27	Catrine Bangum	1359	Eiksmarka
28	Sven Trygve Haabeth	1369	Stabekk
29	Trine Tandberg	1368	Stabekk
30	Gudbrand Teigen	1354	Bærums verk
31	Torgrim Huglen	1358	Jar
32	Tor Andersen	1350	Lommedalen
33	Birger Vikøren	1363	Høvik
34	Ole Jacob Sending	1359	Eiksmarka
35	Elisabeth Myhre	1344	Haslum
36	Paal Engelstad	1367	Snarøya
37	Anette Axelsen	1362	Hosle
38	Niroshee Bronebakk	1341	Slependen
39	Jenny Juhjung Cho	1344	Haslum
40	Karen Sofie Kaardal	1361	Østerås
41	Henning Spjelkavik	1353	Bærums verk
42	Gunhild Kristina Bergsaker	1368	Stabekk
43	Merete Larsen Husby	1341	Slependen
44	Cecilie Kristensen	1346	Gjettum
45	Mads Myr Munthe-Kaas	1361	Østerås
46	Jens-Kristian Borgan	1337	Sandvika
47	Astrid Ramnefjell	1358	Jar
48	Helge Hveem	1356	Bekkestua

